

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ІМЕНІ ГЕРОЇВ ЧОРНОБИЛЯ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

Факультет цивільного захисту

Кафедра психології діяльності в особливих умовах

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЮРИДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ»
за освітньо-професійною програмою
«Екстремальна та кризова психологія»
циклу професійної обов'язкової підготовки
за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
спеціальності 053 «Психологія»

Рекомендовано кафедрою психології
діяльності в особливих умовах
на 2024-2025 навчальний рік.
Протокол від 27.08.2024 №2

Силабус розроблено відповідно до
Робочої програми навчальної дисципліни
«Юридична психологія»

2024 рік

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

1. Анотація

Навчальна дисципліна «Юридична психологія» покликана сформувати у здобувачів сформувати у здобувачів чітке розуміння загальнотеоретичних знань про психологічні аспекти юридичної діяльності, закономірності функціонування психіки, що регулюються сферою суспільних відносин, та розкрити основні особливості правотворчості, психології правосвідомості, праворозуміння, і психологічних проблем правозастосування.

2. Інформація про науково-педагогічного працівника

Загальна інформація	Амурова Яна Володимирівна, доцент кафедри психології діяльності в особливих умовах факультету цивільного захисту, доктор філософії (PhD)
Контактна інформація	м. Черкаси, вул. Онопрієнка, 8, кабінет 213. Номер телефону: 0979788935
E-mail	amurova_yana@chipb.org.in
Наукові інтереси	Глибинна психологія, групова психокорекція, психоаналіз, психологічне консультування, психомалюнок та його використання в психологічній практиці
Професійні здібності	Навички навчання та викладання; організація та проведення наукових досліджень; ведення груп глибинної психокорекції; здійснення психологічного консультування з використанням психомалюнку
Наукова діяльність за освітнім компонентом	Доктор філософії (PhD) за спеціальністю 053 Психологія. Автор та співавтор понад 30 наукових публікацій у вітчизняних та міжнародних виданнях.

3. Час та місце проведення занять з дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті інституту (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/time-table/group>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру у другий та четвертий вівторок кожного місяця з 14.00 до 15.00 в кабінеті №213. У разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

4. Мета вивчення дисципліни

Полягає у теоретичному та практичному ознайомленні здобувачів із категорійно-понятійним апаратом юридичної психології, його специфікою та закономірностями функціонування в сфері суспільно-правових відносин та правової поведінки;

5. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти	
	очна (денна)	заочна (дистанційна)
Статус дисципліни	Обов'язкова професійна	
Навчальний рік	2024-2025	
Семестр	6-й	6-й
Обсяг дисципліни:		
в кредитах ЄКТС	4	4
загальна кількість годин	120	150
кількість модулів	1	1
Розподіл часу за навчальним планом (в годинах):		
лекції	14	8
семінарські, практичні	26	4
самостійна робота (годин)	80	138
Форма підсумкового контролю	залік	

6. Передумови для вивчення дисципліни

Пререквізити: філософія і засади логіки; правові основи професійної діяльності; конфліктологія; психологія праці та інженерна психологія; соціальна психологія.

Постреквізити: переддипломна практика, виконання та захист кваліфікаційної роботи.

7. Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньої програми «Екстремальна та кризова психологія» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

– досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання:

Програмні результати навчання	Абревіатура
Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.	ПР 1
Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.	ПР 2
Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.	ПР 17
Розпізнавати психічні явища у різних видах професійної діяльності, визначати психологічні задачі нормативного регулювання та психологічні проблеми особистості, прогнозувати психологічну готовність працівників до дій за призначенням та надавати рекомендації щодо психологічної підготовки.	ФР 19

– формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності	Абревіатура
Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	ЗК 10
Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків	СК 3

8. Програма навчальної дисципліни

Теми навчальної дисципліни:

МОДУЛЬ 1. ЮРИДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ

Змістовий модуль 1. Вступ до юридичної психології та психологічні основи процесуальної діяльності

Тема 1. Юридична психологія як наука

Література: [Баз.: 1, 3, 4. Доп.: 8, 17, 19].

Тема 2. Психологічна характеристика процесуальної діяльності

Література: [Баз.: 1, 3, 4. Доп.: 3, 5, 9].

Тема 3. Види слідчої (судової) діяльності та методи юридичної психології

Література: [Баз.: 1-4, 9. Доп.: 1, 5, 8].

Тема 4. Психологія учасників розслідування злочинів

Література: [Баз.: 1, 3, 4. Доп.: 4, 7, 16].

Тема 5. Психологічні основи проведення окремих слідчих дій

Література: [Баз.: 1, 3, 4. Доп.: 5, 8, 18].

Змістовий модуль 2. Психологія судової діяльності та кримінальна психологія

Тема 6. Психологічні основи судової діяльності

Література: [Баз.: 1, 3, 4. Доп.: 3, 10, 17].

Тема 7. Психологія злочинної діяльності

Література: [Баз.: 1, 3, 4. Доп.: 2, 5, 11].

Тема 8. Психологія особи злочинця

Література: [Баз.: 1, 3, 4. Доп.: 12, 14, 18].

Тема 9. Психологія особи засудженого

Література: [Баз.: 1, 3, 4. Доп.: 4, 13, 16].

Тема 10. Основи пенітенціарної психології

Література: [Баз.: 1, 3, 4. Доп.: 2, 16, 18].

Підсумкова модульна робота
Залік

9. Розподіл дисциплін у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять

Назви змістових модулів і тем	Очна (денна) форма				
	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		лекції	семінари (практичні) заняття	самостійна робота*	поточний контроль
МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ ЮРИДИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ					
Змістовий модуль 1. Вступ до юридичної психології та психологічні основи процесуальної діяльності					
Тема 1. Юридична психологія як наука	12	2	2	8	опитування, письмові завдання, індивідуальна робота
Тема 2. Психологічна характеристика процесуальної діяльності	12	2	2	8	опитування, письмові завдання, індивідуальна робота
Тема 3. Види слідчої (судової) діяльності та методи юридичної психології	12	2	2	8	опитування, письмові завдання, індивідуальна робота
Тема 4. Психологія учасників розслідування злочинів	12	2	2	8	опитування, письмові завдання, індивідуальна робота
Тема 5. Психологічні основи проведення окремих слідчих дій	12	2	2	8	опитування, письмові завдання, індивідуальна робота
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	60	10	10	40	-
Змістовий модуль 2. Психологія судової діяльності та кримінальна психологія					
Тема 6. Психологічні основи судової діяльності	12	2	2	8	опитування, письмові завдання, індивідуальна робота
Тема 7. Психологія злочинної діяльності	12	2	2	8	опитування, письмові завдання, індивідуальна робота
Тема 8. Психологія особи злочинця	10	-	2	8	опитування, письмові завдання, індивідуальна робота
Тема 9. Психологія особи	10	-	2	8	опитування,

засудженого					письмові завдання, індивідуальна робота
Тема 10. Основи пенітенціарної психології	12	-	4	8	опитування, письмові завдання, індивідуальна робота
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	56	4	12	40	-
Підсумкова модульна робота	2	-	2	-	-
Залік	2	-	2	-	-
Разом за модуль 1	120	14	26	80	-
Назви змістових модулів і тем	Заочна (дистанційна) форма				
	Кількість годин				
	у тому числі				
	Усього	лекції	Семінари (практичні) заняття	самостійна робота*	поточний контроль
МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ ЮРИДИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ					
Змістовий модуль 1. Вступ до юридичної психології та психологічні основи процесуальної діяльності					
Тема 1. Юридична психологія як наука	14	2	-	12	індивідуальна робота
Тема 2. Психологічна характеристика процесуальної діяльності	14	-	-	14	індивідуальна робота
Тема 3. Види слідчої (судової) діяльності та методи юридичної психології	14	-	-	14	індивідуальна робота
Тема 4. Психологія учасників розслідування злочинів	14	2	-	12	індивідуальна робота
Тема 5. Психологічні основи проведення окремих слідчих дій	14	-	-	14	індивідуальна робота
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	70	4	-	66	-
Змістовий модуль 2. Психологія судової діяльності та кримінальна психологія					
Тема 6. Психологічні основи судової діяльності	14	2	-	12	індивідуальна робота
Тема 7. Психологія злочинної діяльності	16	-	-	16	індивідуальна робота
Тема 8. Психологія особи злочинця	16	2	-	14	індивідуальна робота
Тема 9. Психологія особи засудженого	14	-	-	14	індивідуальна робота
Тема 10. Основи пенітенціарної психології	18	-	2	16	презентація індивідуальних завдань

<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	78	4	2	74	-
Залік	2	-	2	-	-
Разом за модуль 1	150	8	4	138	-

* Примітка: самостійна робота здійснюється за методичними рекомендаціями щодо організації самостійної роботи з навчальної дисципліни «Юридична психологія».

10. Орієнтовна тематики індивідуальних завдань (самостійна робота)

Індивідуальні завдання можуть виконуватись здобувачами як під час семінарських занять, так і під час самостійної роботи. Формами виконання індивідуальних завдань є: написання рефератів, есе, дайджесту, аналітичного огляду, аналізу практичних та проблемних ситуацій, підготовка результатів власних досліджень та ін.

Детальний опис форм, вимоги до виконання та критерії оцінювання індивідуальних завдань (самостійної роботи) здобувачів викладені у методичних вказівках для самостійного вивчення дисципліни «Юридична психологія».

1. Предмет та завдання кримінальної психології.
2. Психологія злочинного діяння.
3. Індивідуально-психологічні причини злочинної поведінки.
4. Соціально-психологічні причини злочинної поведінки.
5. Психологічна структура злочинного діяння.
6. Психологічні наслідки здійсненого злочину.
7. Особистість злочинця як об'єкт психологічного дослідження.
8. Соціально-психологічна типологія злочинця.
9. Психологія потерпілого.
10. Психологія організованих злочинних формувань (груп).
11. Психологічний аналіз особистості неповнолітнього правопорушника.
12. Психологічні методи боротьби з груповою злочинністю.
13. Психологічна сутність та зміст очної ставки в суді.
14. Психологія судових дебатів.
15. Психологія винесення вироку.
16. Предмет і завдання пенітенціарної психології.
17. Психологія особистості засудженого.
18. Соціально-психологічна характеристика груп засуджених.
19. Соціальна реадаптація звільненого.
20. Каяття злочинця як психічний акт самооцінки й самоосуду індивідом своєї поведінки.
21. Методи психологічного впливу на засуджених з метою їх ресоціалізації.
22. Превентивна психологія: предмет, специфіка, сфера застосування.
23. Загальні підходи до типізації особи злочинців.

11. Форми та методи навчання і викладання

Вивчення навчальної дисципліни реалізується в таких формах: навчанні заняття за видами, виконання індивідуальних завдань, консультації, контрольні заходи, самостійна робота.

В навчальній дисципліні використовуються такі методи навчання і викладання:

– методи навчання за джерелами набуття знань: словесні методи навчання (лекція, пояснення, бесіда, інструктаж); наочні методи навчання (ілюстрація, демонстрація, спостереження); практичні методи навчання (практична робота, виїзні заняття);

– методи навчання за характером логіки пізнання: аналітичний; синтетичний; індуктивний; дедуктивний; традуктивний;

– методи навчання за рівнем самостійної розумової діяльності тих, хто навчається: проблемний виклад; частково-пошуковий; дослідницький;

– інноваційні методи навчання: робота з навчально-методичною літературою та відео метод; навчання з використанням технічних ресурсів; інтерактивні методи; методи організації навчального процесу, що формують соціальні навички;

– науково-дослідна робота;

– самостійна робота.

12. Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: залік, стандартизовані тести, виконання творчих завдань, наскрізні та командні проекти, аналітичні звіти, реферати, есе, презентація власних досліджень, виконання практичних завдань, доповіді.

13. Критерії оцінювання

Оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється за 100-бальною шкалою. Відповідність 100-бальної шкали оцінювання іншим шкалам оцінювання наведена в таблиці.

Таблиця відповідності 100-бальної шкали оцінювання іншим шкалам оцінювання

100-бальна шкала	Шкала ЄКТС	4-бальна шкала
90–100	A	відмінно
80–89	B	добре
65–79	C	
55–64	D	задовільно
50–54	E	
35–49	FX	незадовільно

14. Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль результатів навчання здобувачів освіти проводиться у формі: фронтального та індивідуального опитування, виконання письмових завдань, практичних завдань, проектної роботи тощо.

Підсумковий контроль проводиться у формі підсумкової модульної роботи та заліку.

15. Розподіл балів, які отримують здобувачі, за результатами опанування навчальної дисципліни, формою підсумкового контролю якого є: залік

Вид навчальних занять	Кількість навчальних занять	Максимальний бал за вид навчального заняття	Загальна максимальна сума балів за видами занять	
Модуль 1	I. Поточний контроль			
	Лекції	7	0	0
	Семінари, (практичні заняття)	12-2	10*5	50
	Індивідуальні завдання	-	20	30
	II. Підсумковий контроль			
	ПМР	1	20	20
	Залік	1	-	-
Разом за модуль 1			100	

Примітка: за виконання творчих робіт з навчальної дисципліни здобувачу можуть нараховуватися додаткові, заохочувальні бали. Сума заохочувальних балів не має перевищувати 20. Максимально можлива сума підсумкової оцінки з дисципліни (з урахуванням додаткових заохочувальних балів) – 100 балів. Види творчих робіт та критерії щодо їх оцінювання наведені у методичних вказівках до виконання індивідуальних завдань здобувачів вищої освіти на кафедрі психології діяльності в особливих (розділ «Заохочувальне оцінювання»).

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми освітнього процесу:

- поточне оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять;
- оцінка (бали) за індивідуальну роботу;
- оцінка (бали) за виконання творчих робіт;
- підсумковий контроль успішності.

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському (практичному) занятті. Він передбачає оцінювання теоретичних знань та практичних умінь здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу).

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на семінарському

(практичному) занятті здійснюється в діапазоні від 0 до 5 балів:

5 балів – завдання виконане в повному обсязі, відповідь вірна, наведено аргументацію, використовуються професійні терміни.

4 бали – завдання виконане повністю, але відповіді обґрунтуванні недостатньо.

3 бали – завдання виконане не в повному обсязі, але обґрунтування відповіді недостатнє, у звіті допущені незначні помилки

2 бали – завдання виконане частково, але обґрунтування відповіді недостатнє, у звіті допущені помилки.

1 бал – завдання виконане частково, допущені значні помилки.

0 балів – завдання не виконане.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки, акуратність оформлення письмової роботи, самостійність виконання. При виконанні практичних завдань оцінюється вміння правильно підібрати психодіагностичний комплекс, технології психологічної допомоги та вміння їх застосовувати на практиці.

Підсумкова модульна робота є складовою підсумкового контролю і здійснюється шляхом проведення письмової контрольної роботи у межах залікового модулю дисципліни.

Кожен варіант підсумкової модульної роботи складається з двох завдань (теоретичного і практичного). Відповіді на поставленні завдання повинні відображати вільне володіння обсягом матеріалу, передбаченим програмою, зокрема, вміти застосовувати його на практиці (у вигляді наведення власних прикладів, розв'язання психологічних ситуацій тощо), оцінювати факти, явища, вільно висловлювати власні думки, самостійно оцінювати різноманітні явища та факти, виявляючи особисту позицію що до них, вміло використовувати міжпредметні зв'язки.

Критерії оцінювання знань здобувачів при виконанні контрольних робіт (оцінюється в діапазоні від 0 до 20 балів):

Сума балів за виконання одного завдання (як теоретичного, так і практичного) складає 10 балів:

10 балів – питання розкрито в повному обсязі, відповідь вірна, наведено переконливу аргументацію, використовуються професійні терміни, наявний творчий підхід.

8-9 балів – питання розкрито вірно, але обґрунтування відповіді недостатнє, професійна термінологія використана вірно.

6-7 балів – питання розкрито в цілому вірно, допущені помилки при аргументації, використана термінологія вірна.

4-5 балів – питання розкрито частково, допущені значні помилки при аргументації, використана термінологія плутана.

2-3 балів – питання розкрито на рівні окремих фрагментів, аргументація відсутня.

1-0 балів – питання не розкрито.

Примітка: зміст контрольних завдань та критерії їх оцінювання для здобувачів заочної форми навчання наведено у методичних вказівках щодо виконання контрольної роботи з дисципліни «Юридична психологія».

Підсумковим контролем успішності з дисципліни є залік, який полягає в накопичувальній оцінці в балах із засвоєння здобувачами навчального матеріалу дисципліни на підставі результатів виконаних індивідуальних завдань, різних видів навчальних робіт на практичних заняттях, визначених робочою програмою.

Складання заліку здобувачами заочної форми навчання відбувається у формі захисту, виконаних ними самостійно індивідуальних завдань, виконання підсумкової контрольної роботи та виставлення підсумкових балів за навчальну дисципліну.

У разі не згоди із результатом підсумкового контролю або порушенням процедури його проведення здобувач має право на їхнє оскарження. Порядок такого оскарження викладений у Положенні про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту України.

Оцінювання самостійної роботи. Результати самостійної роботи спеціально не оцінюються, але виявляються під час діагностики знань з навчальної дисципліни. Навчальний матеріал дисципліни, засвоєний у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль, передбачений робочим навчальним планом, разом з іншим навчальним матеріалом дисципліни і оцінюється за критеріями відповідного підсумкового контролю.

Оцінювання індивідуальних завдань здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних занять, навчальних практик/практичних занять, контролюється під час модульного та підсумкового контролів. Оцінювання індивідуальних завдань з дисципліни здобувачів: денної форми навчання здійснюється в діапазоні від 0 до 30 балів, заочної – від 0 до 60 балів, і залежать від форми виконання індивідуального завдання, наприклад:

Реферат, доповідь: 3 бали – у роботі здобувачі правильно виокремили основні положення з різних джерел, логічно та структурно об'єднали їх, коротко проаналізували та зробили ґрунтовні узагальнюючі висновки. Дотримано усі вимоги щодо структурної побудови роботи. Робота містить список використаної літератури, що включає вітчизняні та іноземні літературні джерела;

2 бали – у роботі здобувачі в цілому правильно виокремили основні положення кожного з джерела, але не зробили їх відповідного аналізу та узагальнюючих висновків. Дотримано більшість вимог щодо структурної побудови роботи. Робота містить список використаної літератури, що складається лише з вітчизняних літературних джерел;

1 бал – у роботі здобувачі фрагментарно виокремили основні положення кожного з джерела, не зробили їх відповідного аналізу та узагальнюючих висновків. Не дотримано вимог щодо структурної побудови роботи. Список використаної літератури оформлений не вірно або відсутній;

0 балів – завдання не виконано або у роботі виявлено факти академічної

недоброчесності.

Підготовка огляду певної наукової проблеми/аналізу ситуації:

5 балів – робота виконана у повному обсязі із чітким дотриманням визначеної структури. Робота містить ґрунтовний аналіз, висновки та рекомендації з порушеної проблеми;

4 бали – робота виконана у повному обсязі із дотриманням визначеної структури за виключенням деяких елементів. Робота містить аналіз, висновки та рекомендації з порушеної проблеми;

3 бали – робота виконана частково із дотриманням визначеної структури, що містить більшість необхідних елементів. Робота містить поверхневий аналіз, висновки та окремі рекомендації з порушеної проблеми;

2 бали – робота виконана частково. Структура роботи недотримана. Робота містить поверхневий аналіз, окремі висновки. Рекомендації з порушеної проблеми відсутні;

1 бал – робота виконана на рівні окремих фрагментів. Структура роботи недотримана. Робота містить поверхневий аналіз, висновки зроблені не вірно. Рекомендації з порушеної проблеми відсутні;

0 балів – завдання не виконано або у роботі виявлено факти академічної недоброчесності.

Есе: 3 бали – здобувач створює оригінальний за думкою та оформленням письмовий твір відповідно до навчальної ситуації; повно, вичерпно висвітлює тему; вправно формулює тезу; аналізує різні погляди на той самий предмет, наводить доречні аргументи, використовує набуту з різних джерел інформацію для розв'язання певних психологічних проблем; приклади переконливі, конкретизовані; цілісний, послідовний і несуперечливий розвиток думки (логічність і послідовність викладу); висновок відповідає запропонованій темі й органічно випливає зі сформульованої тези, аргументів і прикладів;

2 бали – здобувач самостійно будує послідовний, повний, логічно викладений текст; формулює тезу, що відповідає запропонованій темі; загалом розкриває тему, висловлює основну думку; наводить доречні аргументи; висновок відповідає запропонованій темі; у роботі виявлені недоліки за двома показниками: тезу чітко не сформульовано, відсутність виразної особистісної позиції, належної її аргументації;

1 бал – побудований текст характеризується фрагментарністю; сформульована теза не відповідає запропонованій темі; наведені аргументи не є доречними; прикладів немає або вони не є доречними;

0 балів – завдання не виконано або у роботі виявлено факти академічної недоброчесності.

Групова презентація: 3 бали – усі ідеї подані таким чином, що демонструють глибокі знання здобувачів про предмет дослідження і здатність мислити логічно. Тема презентації чітко визначена і добре розроблена. Презентація має зрозумілу і логічну структуру, організована. Дотримані прийняті норми культури презентації, автори творчо підійшли до її оформлення. Робота не переобтяжена текстом. Наявні гіперпосилання працюють коректно. Усі учасники групи беруть активну участь у висвітленні презентації;

2 бали – більша частина ідей подані таким чином, що демонструють значні знання здобувачів про предмет дослідження і здатність мислити логічно. Тема презентації доволі чітко визначена і задовільно розроблена. Презентація має зрозумілу і логічну структуру, у достатній мірі організована. Дотримані прийняті норми культури презентації. Робота дещо переобтяжена текстом, що ускладнює її сприйняття. Наявні гіперпосилання працюють. Переважна більшість учасників групи беруть участь у висвітленні презентації;

1 бал – більшість ідей у презентації виражені нечітко. Тема визначена нечітко і розроблена з помилками. Презентація має порушену структуру або взагалі її не має. Зустрічається багато порушень прийнятих норм культури проведення презентації. Окремі учасники групи або лише один з них може пояснити викладені ідеї;

0 балів – завдання не виконано або у роботі виявлені факти академічної не доброчесності;

Проектна діяльність: 5 балів – робота виконана у повному обсязі на актуальну та практично значущу тему. Наявний творчий підхід до вирішення проблеми. У роботі правильно визначено об'єкт та предмет дослідження. Обґрунтовано використано доцільні методи. Містяться відповідні висновки з якісними і кількісними даними. Презентація проекту містить необхідний ілюстраційний матеріал, доповідач вільно орієнтується у поданому матеріалі, відповідає на поставлені запитання;

4 бали – робота виконана у повному обсязі на актуальну та практично значущу тему. У роботі правильно визначено об'єкт та предмет дослідження. Доцільно використано методи. Містяться відповідні висновки. Презентація проекту містить необхідний ілюстраційний матеріал, доповідач орієнтується у поданому матеріалі, відповідає на поставлені запитання з незначними помилками;

3 бали – робота виконана. У роботі визначено об'єкт та предмет дослідження, що потребують уточнення. Доцільно використано методи. Містяться відповідні висновки. Презентація проекту містить ілюстраційний матеріал, дещо перевантажений текстом, доповідач переважно орієнтується у поданому матеріалі, відповідає на поставлені запитання з помилками.

2 бали – робота виконана частково. У роботі невірно визначено об'єкт та предмет дослідження. Використані методи переважно вжито доцільно. Містяться часткові висновки. Презентація проекту перевантажена текстом, доповідач слабо орієнтується у поданому матеріалі, відповідає на поставлені запитання з грубими помилками;

1 бал – робота виконана на рівні окремих фрагментів. У роботі невірно визначено об'єкт та предмет дослідження або вони відсутні. Використані методи недоцільні. Містяться часткові висновки. Презентація проекту відсутня, доповідач не орієнтується у поданому матеріалі;

0 балів – завдання не виконано або у роботі виявлені факти академічної не доброчесності.

16. Перелік завдань для підготовки до модульного контролю знань

1. Дати характеристику предмету юридичної психології.
2. Охарактеризувати систему юридичної психології.
3. Розкрити зв'язок юридичної психології з іншими науками.
4. Розкрити зміст пізнавальної функції методів юридичної психології.
5. Дати характеристику системі методів юридичної психології.
6. Розкрити особливості використання методу тестування в юридичній практиці.
7. Проаналізувати особливі умови процесуальної діяльності як професії.
8. Визначити зміст професійно важливих якостей слідчого.
9. Визначити зміст професійно важливих якостей адвоката.
10. Визначити зміст професійно важливих якостей судді.
11. Розкрити психологічні основи процесу доказування.
12. Охарактеризувати психологічні засади процесів планування та організації процесуальної діяльності.
13. Розкрити особливості слідчої діяльності: пізнавальна діяльність.
14. Розкрити особливості слідчої діяльності: конструктивна діяльність.
15. Розкрити особливості слідчої діяльності: комунікативна діяльність.
16. Розкрити особливості слідчої діяльності: посвідчувальна діяльність.
17. Дати характеристику психологічним особливостям особистості слідчого.
18. Дати характеристику психологічним особливостям особистості обвинуваченого.
19. Дати психологічну характеристику особистості потерпілого.
20. Дати психологічну характеристику особистості свідка.
21. Розкрити психологічні особливості огляду місця події.
22. Пояснити тактико-психологічні прийоми, що сприяють одержанню інформації.
23. Охарактеризувати основні методи, що сприяють психологічній діагностиці особи під час допиту.
24. Дати характеристику тактико-психологічним особливостям очної ставки.
25. Описати психологічні закономірності сприйняття зовнішності людини.
26. Охарактеризувати психологічні особливості проведення слідчого експерименту.
27. Охарактеризувати психологічні особливості перевірки показань на місці події.
28. Розкрити психологічні закономірності процесу обшуку.
29. Скласти характеристику інтелектуальних завдань слідчого під час обшуку.
30. Описати роль спостереження під час проведення обшуку.
31. Розкрити психологічний зміст та обсяг поняття «огляд місця пожежі».

32. Проаналізувати психологічну структуру діяльності слідчого при огляді місця пожежі.

33. Розкрити роль пізнавальної діяльності судді під час судового розгляду справ.

34. Розкрити психологічні особливості процесуальної діяльності суду.

35. Дати характеристику психологічним особливостям взаємостосунків учасників судового розгляду.

36. Розкрити психологічну структуру процесу прийняття рішення судом.

37. Охарактеризувати психологічні особливості при прийнятті колегіальних рішень судом.

38. Дати характеристику основним психічним станам підсудного.

39. Описати психологічні особливості судового допиту.

40. Розкрити психологічні особливості перехресного допиту.

41. Розкрити психологічну сутність та зміст очної ставки в суді.

42. Дати характеристику психологічним особливостям судового огляду місця події.

43. Розкрити психологічний зміст та обсяг поняття «злочин».

44. Скласти схему психологічної структури злочину.

45. Пояснити психологічну характеристику мотиву злочину.

46. Проаналізувати динаміку змін психічного напруження в особи, яка вчинила злочин.

47. Проаналізувати особливості процесу формування установки злочинця на безкарність.

48. Розкрити психологічний зміст та обсяг поняття «особа злочинця».

49. Охарактеризувати психологічну структуру особистості злочинця.

50. Охарактеризувати соціально-психологічні детермінанти формування особи злочинця.

51. Розкрити загальні підходи до типізації особи злочинців.

52. Дати психологічну характеристику особи вбивці.

53. Дати психологічну характеристику особи хулігана.

54. Дати психологічну характеристику особи шахрая.

55. Охарактеризувати психологічні особливості колективу засуджених.

56. Проаналізувати психологічну структуру колективу засуджених.

57. Пояснити вплив соціальної ізоляції на особистість засудженого.

58. Розкрити психологічні особливості тюремного побуту.

59. Розкрити психологічний зміст та обсяг поняття «ресоціалізація засудженого».

60. Скласти рекомендації з підготовки засудженого до життя на волі.

17. Політика викладання навчальної дисципліни

1. Активна участь в обговоренні навчальних завдань, попередня підготовка до семінарських та практичних занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.

2. Беззастережне дотримання під час занять правил безпеки, вимог охорони праці, санітарно-гігієнічних норм та протиепідемічних заходів.

3. Сумлінне виконання розкладу занять з навчальної дисципліни (здобувачі освіти, які запізнилися на заняття, до заняття не допускаються).

4. Здобувачі освіти мають право на визнання результатів навчання з дисципліни, набутих у неформальній та/або інформальній освіті.

5. Здобувачі освіти мають право на **оскарження** результатів підсумкового контролю з дисципліни або процедури його проведення.

6. Здобувачі освіти мають право на самостійний вибір форм і проблематики індивідуальних завдань.

7. При виконанні індивідуальної роботи здобувачі освіти зобов'язані дотримуватись політики академічної доброчесності. У разі виявлення фактів порушення політики здобувачі несуть персональну відповідальність згідно із законодавством України та нормативними документа НУЦЗ України.

18. Рекомендовані джерела інформації

Нормативні документи

1. Стандарт вищої освіти України із галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 «Психологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 24.04.2019 р. №565 (зі змінами).

2. Освітньо-професійна програма «Екстремальна та кризова психологія» підготовки здобувача на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки». Черкаси: ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗ України.

Базова література

1. Бедь В. В. Юридична психологія: навч. посіб. 2-ге вид., доп. і переробл. Київ : МАУП, 2004. 436 с.

2. Бараненко Б. І. Психологія оперативно-розшукової діяльності: навчальний посібник. Київ : ЦУЛ, 2007. 272 с.

3. Бочелюк В. Й. Юридична психологія: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2010. 336 с.

4. Коновалова В. О., Шепітько В. Ю. Юридична психологія: підручник 2-ге вид., перероб. і доп. Харків : Право, 2008. 240 с.

5. Лефтеров В. О. Юридична психологія: курс лекцій для студентів спеціальності 053 «Психологія». Одеса: НУОЮА, 2019. 93 с.

6. Психологія слідчої діяльності: навч. посіб. / В. Г. Андросюк, та ін.; за заг. ред. Л. І. Казміренко. Київ : Правова єдність, 2009. 364 с.

7. Чалдині Р. Психологія впливу; пер. з англ. М. Скоробогатова. Харків : Книжковий клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2016. 368 с.

8. Шепітько В. Ю. Психологія судової діяльності: навч. посіб. / Харків : Право, 2006. 160 с.

Допоміжна

1. Александров Д. О. Становлення особистості працівника органів внутрішніх справ: монографія. Київ : Вадекс, 2014. 307 с.
2. Баранчук В. В. Тактика встановлення психологічного контакту при допиті: монографія; за ред. д-ра юрид. наук, проф. В.Ю. Шепітька; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Апостіль, 2019. 195 с.
3. Гульман, Б. Л., Калайтан Н. Л. Основи кримінальної сексуальності: навч. посіб. Харків : Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харків. авіац. ін-т», 2019. 120 с.
4. Іванов В. М. Юридична конфліктологія : навч. посіб. Київ : МАУП, 2004. 224 с.
5. Кудерміна О. І. Психологія особи як суб'єкта правоохоронної діяльності : монографія. Чернівці : Наші книги, 2013. 415 с.
6. Лефтеров В. О., Тімченко О. В. Психологічні детермінанти загибелі та поранень працівників органів внутрішніх справ: монографія. Донецьк: ДІВС МВС України, 2002. 324 с.
7. Мовна комунікація в діяльності сил охорони правопорядку: Теоретичні засади галузевої комунікації: монографія / за редакцією д-ра філол. наук, проф. Л.М. Пелепейченко. Харків : АВВ МВС України, 2009. 272 с.
8. Охріменко І. М. Психологія оперативно-розшукової діяльності: навч. посіб. / за ред. А.В. Іщенка, В. С. Медведєва. Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2011. 296 с.
9. Психолого-криміналістичний портрет невстановленого злочинця / М-во внутр. справ України; Експертна служба; авт-укл.: С. Шевцов, А. Тимошенко. Харків, 2011. 84 с.
10. Піз А. Мова рухів тіла; перекл. з англ. Наталія Лавська. Київ : КМ БУКС, 2017. 416 с.
11. Розслідування злочинів, що вчиняються організованими злочинними групами (тактико-психологічні основи) / В. М. Варцаба; ред. В. Ю. Шепітько; Національна юридична академія України ім. Я. Мудрого. Харків : Гриф, 2004. 112 с.
12. Сабуров А. С. Юридична психологія: навчальний посібник. Київ : ТП Прес, 2003. 208 с.
13. Франчук О. Ю. Психологія агресії: навч.-метод. посіб. Черкаси: Вид-во Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, 2018. 73 с.

Інформаційні ресурси

1. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001, № 2341-III (зі змінами) [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України, 2001, № 25-26, ст.131). URL : <https://cutt.ly/MRrWXZP>.
2. Наказ МВС України від 31.08.2017, № 747 «Про затвердження Порядку психологічного забезпечення в Державній службі України з надзвичайних ситуацій» [Електронний ресурс] // МВС України. URL: <https://cutt.ly/0WcjnWM>.

3. Юридична психологія: навчально-методичний посібник щодо самостійного вивчення дисципліни [Електронний ресурс] / Державний вищий навчальний заклад «Українська академія банківської справи Національного банку України»; [уклад.: С. І. Ніколаєнко, С. О. Ніколаєнко]. Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2014. 145 с. URL: <https://cutt.ly/eE53baE>.

Розробник:
доцент кафедри психології
діяльності в особливих умовах,
доктор філософії (PhD)

Яна АМУРОВА